

جمال شورهچ (فیلمساز)

ابوالقاسم طالبی (فیلمساز)

محمد کاسبی (بازیگر)

رسول ملاقلی‌پور (فیلمساز)

شهرویار بحرانی (فیلمساز)

داریوش ارجمند (بازیگر)

ناود میربالقی (فیلمساز)

مرتضی شعبانی (استندساز)

پروانه معصومی (بازیگر)

مهدی قلیه (بازیگر)

ابراهیم حاتمی‌کیا (فیلمساز)

فرخ‌الله سلحشور (فیلمساز)

هادی محمدیان (یوتوبانه)

مجید مجیدی (فیلمساز)

شهید آوینی (فیلمساز)

ناصر طالبیانزاده (کارگردان)

واکاوی تاریخ سینمای پس از انقلاب

حکایت سینما تو گراف ۲

تالشیمی رنفسنجانی

مدافع سینمای جشنواره‌های

سعید مستغانی

بخشی بیست و چهار

طرفه آنکه در این میان، سیاست‌های لیبرالی برخی اعضای حاکمیت نیز به کمک مستنولان بنیاد فراقابی و مدیران وقت سینما در اجرای روش‌های جدیدشان آمد. حضور غیر منتظره‌هاشمی رفسنجانی در مراسم پایانی پنجمین جشنواره فیلم فجر و حمایت آشکار از میدان دادن به فیلمسازان قدیمی و تولیدات فراقابی و همچنین حضور در جشنواره‌های خارجی، از جمله این همیاری سیاسیون همسو با مدیران سینمایی بود.

هاشمی رفسنجانی در حالی که پیش از این و در مصاحبه‌های مختلف از

جمله با کاتول سومین جشنواره فیلم فجر، در مقابل استفاده از فیلمسازان و سینماگران قابل اقبال، ابراز مخالفت کرده بود، دو سال بعد و در بخشی از سخنرانی خویش در مراسم اختتامیه پنجمین جشنواره فیلم فجر، با تأکید بر حضور سینماگران قبل از انقلاب، گفت:

«... هنرمندان گذشته را نباید فراموش کرد. کار اینها دو سه جنبه دارد. یکی هنر آنهاست که چیز بالارزشی است. این‌ها استعدادهای نیرومندی هستند که می‌توانند معلم و مدرس بشوند. اگر ما با اینها برخورد محبت‌آمیز داشته باشیم و ارزش هنر آنها را بدانیم، آنها به میدان می‌آیند. صورت انقلاب اگر ده مجرا داشته باشد، مهم‌ترین‌اش سینما است. باید برای صدور فیلم‌های خوب، سرمایه‌گذاری کرد و به کشورهای اسلامی وارد شد. ما هنوز حضور هنری در دنیا نداریم.»

نبوغید کشورهای اسلامی، بغوانید ممالک اروپایی

شاید این بخش از سخنان هاشمی رفسنجانی بر بیره نبود که سینمای ایران بایستی برای حضور در کشورهای اسلامی برنامه‌ریزی می‌کرد و بیش از یک و نیم میلیارد مخاطب بالقوه در این کشورها را در نظر می‌گرفت. اما آنچه از سیاست‌های جشنواره‌ای و حضور در جشنواره‌های خارجی طی سال‌ها حاصل شد، این بود که همچنان حضور در کشورهای اسلامی و بیش از یک و نیم میلیارد مخاطب به فراموشی سپرده شد و همه تلاش و حضور جشنواره‌ای بر روی جشنواره‌های غربی متمرکز شد. ضمن اینکه اغلب جشنواره‌های دنیا نیز با توجه به لابی صهیونی حاکم بر آنها از قواعد و ضوابط یکسانی بی‌روی می‌کنند. از طرف دیگر شرکت گسترده فیلم‌هایی‌که هیچ ارتباطی با انقلاب و دفاع مقدس و دغدغه‌های مردم نداشتند، در پنجمین دوره جشنواره فیلم فجر که در اوج دورج دفاع مقدس و در حالی که رزمندگان اسلام به طور تمام عیار درگیر عملیات سرنوشته ساز کربلای ۵ بودند، برگزار می‌شد و حضور چشمگیر فیلمسازان قبل از انقلاب مانند عباس کیارستمی و ناصر تقوایی و داریوش مهرجویی و بهرام بیضایی و مسعود کیمیایی، به سختی دلسوزان و معتقدان به انقلاب را آزرده و انتقادها را از جشنواره فیلم فجر برانگیخت.

اما رفسنجانی در سخنرانی خویش به جای پاسخ به انتقاد منتقدان و نقد معترضان، به آنها توهین کرد و مانند خلف خود، حسن روحانی با الفاظ ناشایست خطابشان کرد:

«... من هنوز احساس می‌کنم چیزهایی هست که دست و پای هنرمندان را می‌بندد و برای وارد شدن به این صحنه دچار تردید می‌کند. مهم‌ترین عامل در این میان، سوابق و رسوبات گذشته است. باید بیشتر سرمایه‌گذاری کرد. گرچه ممکن است این تلاش برای برخی از خشکه مقدس‌ها ناگوار باشد. اما باید این طلسم را بشکنیم...»

از آن تعریف و تمجید تا این بازخواست و اعتراض

این درحالی است که حدود یازده سال بعد از آن و در نخستین جشن خانه سینما، در حالی که‌هاشمی رفسنجانی، آخرین روزهای دومین دوره ریاست جمهوری خود را طی می‌کرد، بازمه به طور غیرمنتظره در میان سینماگران حاضر شد. اما این بار در حالی که سینمای ایران طی ۱۰ سال گذشته خود، جوایز بسیار و موفقیت‌های متعددی در جشنواره‌های خارجی کسب کرده و از جمله به تازگی، برای اولین بار نخل طلای جشنواره کن را به وسیله عباس کیارستمی به‌دست آورده بود، اما رفسنجانی به جای آنکه مانند ۱۱ سال قبل از این حضور فعال بین‌المللی تعریف کرده و تولیدات سینماگران قدیمی را مورد تجلیل قرار دهد، در سخنرانی خود به سینماگران و سینمای ایران شدیدا حمله کرد که چرا حتی در یک فیلم هم گوشه‌ای از خیل پیشرفت‌ها و انبوه ترقیات جامعه ایرانی و کشور ایران را مطرح نکرده‌اند و از این جهت به ایران و ایرانی بدھکار هستند!

بودجه‌های کلان برای ساخت فیلم‌های جشنواره‌ای

اما در بهمن ۱۳۶۵ و پس از سخنرانی‌هاشمی رفسنجانی در مراسم اختتامیه پنجمین جشنواره فیلم فجر در حمایت از سینماگران قبل از انقلاب و فیلم‌های جشنواره‌ای، بودجه‌های جدیدی برای ساخت این گونه فیلم‌ها اختصاص یافت. از جمله قرار شد سالانه مبلغ ۳ میلیون دلار اعتبار برای هزینه‌های لازم جهت حضور مستمر سینمای ایران در جشنواره‌های خارجی اختصاص یابد.

عجیب آنکه در آن شرایط جنگی کشور و درگیری تمام عیار با جبهه متحد استکباری که پشت سر صدام علیه ایران قرار داشت، در حالی که رهبر انقلاب و دیگر مسئولان کشور، لوژت مملکت را جنگ و حمایت از جبهه‌ها اعلام کرده بودند، بودجه بیت‌المال برای ساخت فیلم‌های ضدایرانی و ضد اسلامی و در نهایت ختنی و بی‌ربط همچون «شاید وقتی دیگر» (بهرام بیضایی)، «ان سوی آتش» (کیانوش عیاری)، «شیرک» (داریوش مهرجویی)، «خارج از محدوده» (رخشان بنی‌اعتماد)، «جیزیره برای رباب» (سایماک کلباسچی)، «تحفه‌ها» (ابراهیم وحید زاده)، «شکوه زندگی» (حسن محمد زاده)، «وکیل اول» (جمشید جلیلی) و... اختصاص یافت که همگی در ششمین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد و جوایز مختلف آن جشنواره را از آن خود کردند. در حالی که آثار سینمای انقلاب و دفاع مقدس کمتر از ۱۰ درصد از فیلم‌های تولیدی را شامل شدند.

در سال ۱۳۶۸ با ۱۱۰ اقدام برای شرکت در جشنواره‌های خارجی، حضور ۶۳ فیلم از آنها در ۲۳ جشنواره، افزایش ۳۳۲ درصدی را برای حضور جشنواره‌ای سینمای ایران نسبت به سال‌های گذشته نشان داد که ۱۳ جایزه حاصل آن بود. بیشترین استقبال از فیلم «دستفروش» با ۱۱ حضور و سپس فیلم‌های «خانه دوست کجاست؟»، «طلسم»، «آب باد خاک» و «نار و نی» هر یک با ۴ حضور در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

در این سال علاوه‌بر فیلم‌های یاد‌شده، فیلم‌های «بای سیکل ران» محسن مخملباف، «نار و نی» سعید ابراهیمی فر، «آن سوی آتش» کیانوش عیاری به ترتیب در جشنواره‌های بین‌المللی، ایالتیا، مونتreal کانادا و فیلم‌های تلویزیونی فیپا (کن فرانسه) موفق به دریافت جایزه شدند.

با آغاز چهل و ششمین بهار آزادی، امروز شاهد یک حرکت رو به جلو در بزرگ‌ترین اتفاق سینمای کشور هستیم؛ جشنواره بین‌المللی فیلم فجر در گام چهل و دوم خود توانست به معیارهای انقلاب و ارزش‌های اسلامی نزدیک شود.

شاید کمتر کسی فکر می‌کرد که جشنواره فیلم فجر که در گذشته دچار برخی از انحرافات و افات شده بود و کم‌کم داشت از آرمان‌های انقلاب فاصله می‌گرفت با دیگر به ریل اصلی انقلاب بازگردد و حفظ ارزش‌های اسلامی و انقلابی را به‌طور جدی در دستور کار خود داشته باشد. به لطف الهی و حضور

سینمای ایران هستیم. در همین راستا هم شاهد ظهور فیلمسازان جوان انقلابی در این جشنواره بودیم که با آثار بسیار خوب خود در ژانر دفاع مقدس، شهدای مدافع حرم، شهدای امنیت و حفظ ارزش‌های اسلامی و انقلاب و سینمای مذهبی خود را به‌خوبی مطرح کردند و این‌ها نشان از مسیر سالمی است که سینمای ایران طی می‌کند. در واقع همان آرمان‌ها و اهدافی که بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی(ره) در نخستین روز ورودشان به خاک ایران طی سخنانی در بهشت زهرا(اس) در مورد سینما فرمودند که ما با

فیلم‌های ارزشمند خود را به این جشنواره برسانند و به موفقیت هم برسند.

جشنواره بین‌المللی فیلم فجر هم امروز برای مردم مسلمان کشور و همه هنرمندان آزادیخواه در جهان است. نسل جوان و انقلابی کشور، امروز به‌طور جدی و پرتلاش وارد عرصه هنر هفتم شده و در واقع سکان تولید آثار سینمایی باکیفیت را در دست گرفته است و ضمن حفظ ارزش‌های دینی و انقلابی، درصدد ساخت آثار با کیفیت در سطح جهانی است. و سینمای ایران امروز به‌سمت پیشرفت و ترقی می‌رود و در واقع نگاه سینماگران ایرانی به این سینما از دریچه احترام به

حرکت رو به جلوی جشنواره فیلم فجر

سینما مخالف نیستیم با فحشا و فساد مخالفیم. در واقع امروز دیگر جشنواره فیلم فجر مسیر انقلاب را پیدا کرده است و علی‌رغم همه کارشکنی‌هایی که برای برخی از سینماگران انقلابی و جوان در راستای تولید آثارشان شکل گرفت اما آنها موفق شده‌اند که

سینما مخالف نیستیم با فحشا و فساد مخالفیم. در واقع امروز دیگر جشنواره فیلم فجر مسیر انقلاب را پیدا کرده است و علی‌رغم همه کارشکنی‌هایی که برای برخی از سینماگران انقلابی و جوان در راستای تولید آثارشان شکل گرفت اما آنها موفق شده‌اند که

ارزش‌های انقلابی و اسلامی است. طوری که بسیاری از فیلمسازان جوان و متعهد کشورمان با همین نگاه برای رشد انقلابی سینمای کشور به جلو حرکت می‌کنند. فانوس اول این حرکت انقلابی در حال حاضر از سوی جشنواره بین‌المللی فیلم فجر روشن شده است

فیلمسازان انقلابی بیشتری در فضای جشنواره فیلم فجر ظهور پیدا کنند و در حقیقت سینمای انقلابی ما ماندگار و پایرجا باقی بماند و با این سینما در دنیا حضور پیدا کنیم. به هرحال جشنواره بین‌المللی فیلم فجر می‌بایست با همین سبک و سیاق و روش به کار خود ادامه دهد و هر سال پویاتر از سال‌های قبل و با آرایش انقلابی به عنوان نماد هنر انقلابی، ایرانی و اسلامی در ایران و جهان مطرح شود.

اروپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!

به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و استوار به پیش برود و سازندگان و

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!

به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

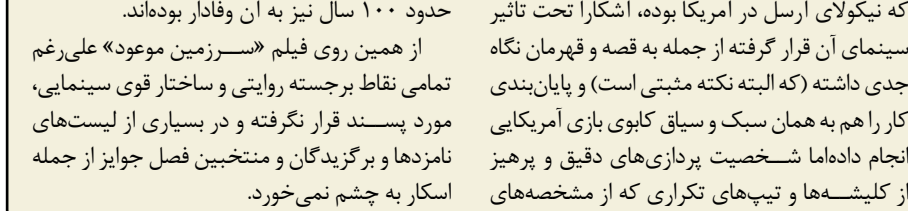
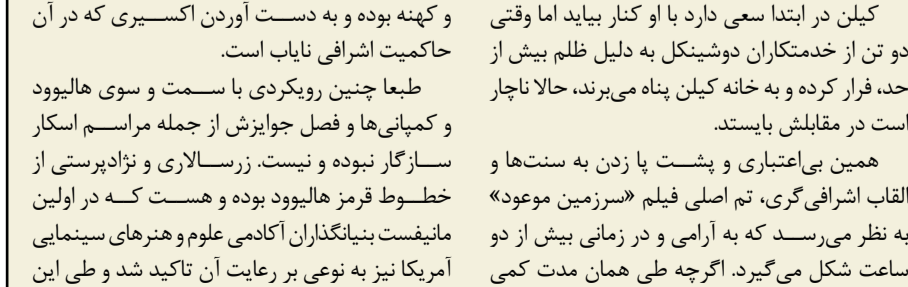
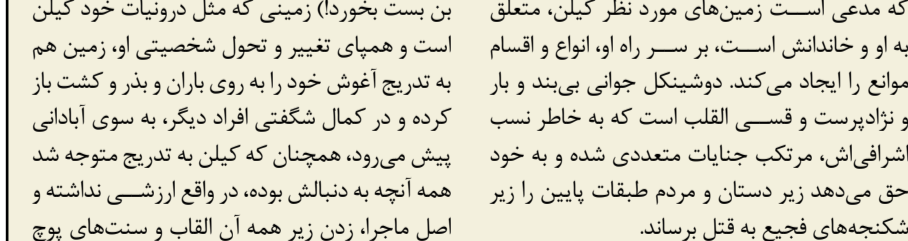
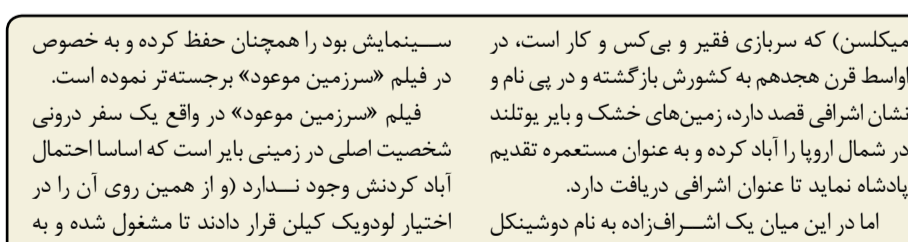
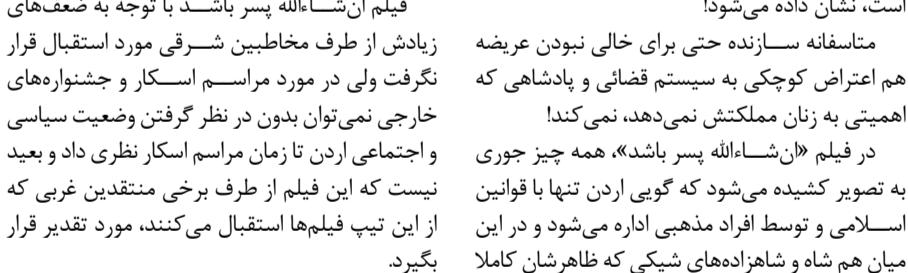
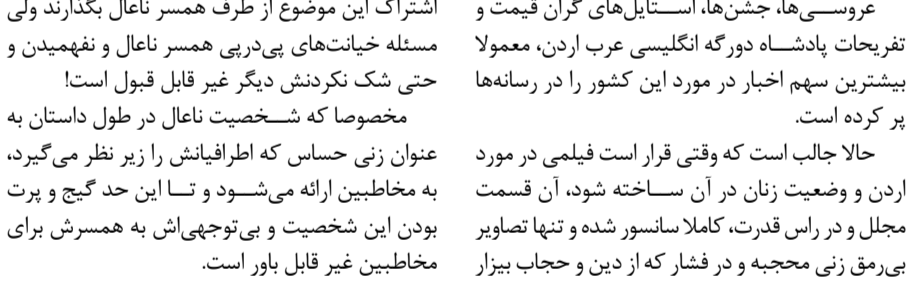
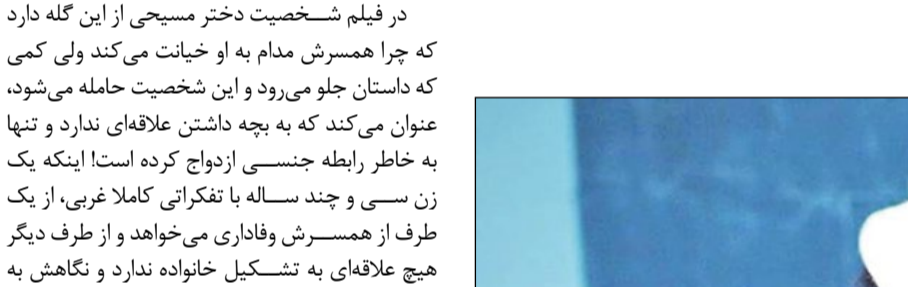
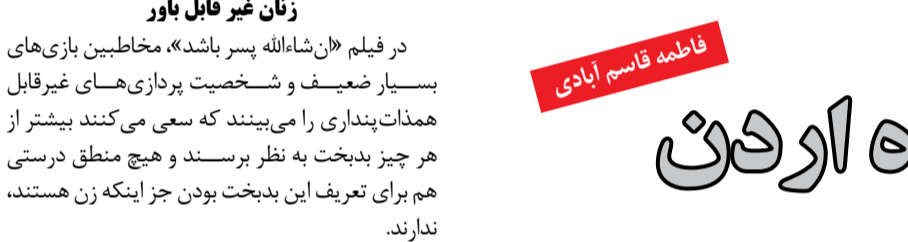
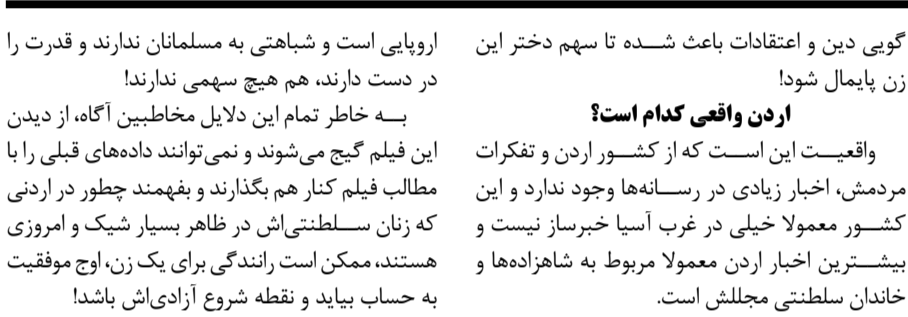
روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

روپایی است و شباهتی به مسلمانان ندارد و قدرت را در دست دارند، هم هیچ سهمی ندارند!
به خاطر تمام این دلایل مخاطبین آگاه، از دیدن این فیلم گیج می‌شوند و نمی‌توانند داده‌های قبلی را با مطالب فیلم کنار هم بگذارند و بفهمند چطور در اردنی که زنان سلطنتی‌اش در ظاهر بسیار شیک و امروزی هستند، ممکن است رانندگی برای یک زن، اوج موفقیت به حساب بیاید و جهان مطرح شود.

تنها می‌توانند فیلم‌هایی در سطح فیلم‌های جدید و بی‌کیفیت کارگردانان مورد نظرشان بسازند، نه آن دسته فیلم‌های اولیه‌ای که باعث شد این کارگردانان از نظر مورد توجه قرار بگیرند.

قوانین اسلام یا سنت؟

در فیلم «آن‌شاهالله پسر باشد»، مخاطبین می‌بینند که قوانین مربوط به ارث و میراث شبیه به قوانین اسلام نیست چرا که در قوانین اسلامی اگر مردی که مرده

نگاهی به فیلم «آن‌شاهالله پسر باشد»

سبک تکراری نماینده اردن

در اسکار

چنین فیلم‌هایی، در زدن اعتقادات و خارج شدن از دایره تفکرات مذهبی جامعه‌اش است. با توجه به این توضیحات، کاملا مشخص است که وجود ندارد و برادرش ادعای ارث دارد و از این عجیب‌تر اینکه طبق قوانین اردن، اگر مرد پچه پسر داشته باشد ارثی به خواهر و برادران نمی‌رسد و در غیر این صورت آن‌ها ارث می‌برند!

واقعیت اینجاست که در کشورهای اسلامی معمولا عرف و یک سری سنت‌ها در قوانین تأثیرگذار هستند اما اینکه کارگردان فیلم «آن‌شاهالله پسر باشد»، سعی کرده این قوانین را به دین و اسلام ربط بدهد، جالب توجه است.

در واقعیت دین اسلام برای پسر و دختر ارث قائل است و هر چند پسر دو برابر دختر سهم می‌برد ولی این مطلب باعث ضایع شدن حق دختر نمی‌شود ولی در فیلم این مسئله جوری به تصویر کشیده می‌شود،

در سال‌های اخیر و مخصوصا در کشورهای شرقی،

بعد از موفقیت‌های برخی کارگردانان شرقی در جشنواره‌های بین‌المللی مانند کن و اسکار، به صورت کامل‌روتن، فیلمسازان به سمت ساخت فیلم‌هایی با تم کارگردانان موفق در این زمینه رفتند، ولی نکته جالب توجه در این مطلب است که این فیلمسازان

عبور از خط قرمزهای هالیوود پذیرفتنی نیست

نگاهی به فیلم «سرزمین موعود»

سعید متین

بنابراین نیکولای آرسل خیلی سریع به وطنش بازگشت و چند سالی خود را بازیابی کرد و دوباره در همان سینمای دانمارک مشغول شد که حاصلش

صفحه ۸

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲

۹ شعبان ۱۴۴۵ - شماره ۲۳۵۲۱